

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 377. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960315536/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

119. Fabel.

Tigerens Klagemaal.

En Tiger besværgede sig over Livets Korthed, og lastede Skiebnen, efterdi den lod visse, ringe og u-ædle Dyr, som Kragen og Hiorten, naae tre Menneskers Alder, da de ædelste Dyr derimod havde saa kort Leve-Tiid. Et Æsel, som hørte dette Klagemaal, sagde da: Hvis Eders Excellence ikke vilde tage det u-naadigt op, saa kunde jeg sige, at man haver meere Aarsag at besværge sig over Skiebnen, efterdi den lader Tigre, Bjørne, Ulve og andre velbyrdige og skadelige Dyr leve saa længe. I have Dage nok at leve udi, hvis I vilde anvende dem paa det, som godt og nyttigt er. I leve 10 gange saa længe som Hiorte, efterdi eders Forhold giver 10 gange meere Materie til forargerlige Krøniker.

Fabelen viser, at Menneskene ubilligen besværge sig over Livets Korthed: Leve-Tiden er lang nok, hvis den bedre blev anvendt.

120.

Skjønt dette Skrift befatter ikke uden moralske Fabler, kand jeg dog ikke efterlade her at anføre en sandfærdig, skjønt latterlig Historie, som tildrog sig udi den Roman-Catholske Dronning Mariæ Tiid udi Engeland. Samme Dronning, efterat hun havde huseret skrækkeligen i Engeland mod Protestanterne, affærdigede hun Doct. Cole med en Commission til Irrland. Docteren, da han paa Reysen var kommen ind udi et Herberg udi Chester, blev han der complimenteret af en Magistrats-Person, hvilken han tilkiendegav sit Erinde, og derpaa udtog en Æske af sit Skriin, sigende: Herudi ligger en blodig Ordre imod de Irrlandske Kiettere eller Protestanter. Vertinden i Huset, saasom hun var en ivrig Protestant, og derforuden havde en Broder udi Dublin af samme Religion, blev ikke lidet forskrækket, da hun hørte denne Tale. Hun tog der-

MORALSKE FABLER

for sin Tempo, da Docteren gelejdede Magistraten, aabnede Æsken, og i steden for den strænge Ordre indlagde et Kort-Spill. Cole fortsatte sin Reyse, og kom den 7 Octobr. 1558 lykkeligen til Dublin, hvor han strax begav sig til Slottet for at tilkiendegive Statholderen og Raadet sin Commission, og derpaa overgav Æsken, hvorudi den Ordre efter hans Meening var, som Secretereren skulde oplæse: Men man fandt med største Forundring ikke andet end et Kort Spill indsvøbt udi Papiiret. Da nu Docteren helligen vidnede, at derudi havde været en skriftlig Ordre til at forfølge Protestanterne, men at han ikke vidste hvor den var afbleven, svarede Stadtholderen: Vi maa opbie en nye Ordre fra Hoffet: Imidlertid kand vi betiene os af Kortet, for at spille dermed. Doctor Cole vendte derpaa gandske skamfuld tilbage igien, for at erholde en nye Ordre, hvilken ham og blev given. Men, førend han kom til Irrland igien, døde Dronning Maria, og blev succederet af hendes Søster Elisabeth, som var god Protestantisk. Høystbemeldte Dronning, da hun fik denne Historie at vide, lod hun til sig kalde Qvinden, som havde spillet dette Puds, og gav hende en aarlig Pension, efterdi hun derved havde reddet de Irrlandske Protestanter.

Af denne Historie sees, at ved et ringe og latterligt Paafund en almindelig Lande-U-lykke blev afvendt.

121. Fabel.

Nattens Klagemaal over Maanen.

Natten besværgede sig engang over Maanen og foregav, at det var haardt nok, at Solen gjorde Skaar i dens Regimente. Derudi kunde den dog skikke sig, efterdi Solen lod Nat blive Nat, og deelede Tiden med sig udi lige Parter: Men at Maanen tilegnede sig ogsaa den halve Deel af den anden Part, det var u-taaleligt. Jupiter raadede Natten at frastaae saadan ugrundet Paastand, sigende, at hvis Sagen blev ventileret for en ordentlig Rett, hun kunde reent stødes fra det heele Herredom; thi Vidnesbyrd kunde